

[Per Hækkerup.]

handlingerne er sluttet, meget, der er så uhyggeligt, at det i hvert fald grænser til folkedrab, uden at det folkeretligt kan karakteriseres således. Derfor synes jeg, at det er vigtigt, at man benytter enhver lejlighed til at støtte og styrke regeringen i Lagos i dens forsoningspolitik over for de befolkningsgrupper, der kæmpede for at løsrive sig fra den nigerianske føderation.

Jeg lagde med beklemmelse mærke til, at der ikke i udenrigsministerens tale var et eneste ord om Portugals kolonipolitik. Det kan være, det hørte til de områder, som ministeren ikke fik tid til at omtale. Men da det er et af de områder, som udenrigsministeren ved at vi interesserer os for i socialdemokratiet, synes jeg, det havde været naturligt, at der i hvert fald var blevet givet udtryk for, hvad regeringens politik er på dette område. Jeg håber ikke, at tavsheden skal tages som udtryk for, at dette spørgsmål ikke interesserer regeringen, eller at der er tale om en ændret holdning fra regeringens side. Jeg vil derfor gerne høre ministerens udtalelse om dette spørgsmål.

Om det, der i øjeblikket er den alvorligste og geografisk nærliggende konflikt, nemlig konflikten i Det mellemste Østen, kan jeg sige, at vi er enige i, at Danmark skal indtage en upartisk holdning til konflikten. Derigennem har vi de største chancer for at være på talefod med begge parter og de største muligheder for, hvis der skulle vise sig en mulighed for en mere aktiv dansk indsats, at kunne øve denne.

Denne neutrale holdning tror jeg imidlertid ikke er udtryk for, hvorledes sympatien fordeler sig i Danmark. Den største del af den danske befolkning har nok sin sympati på Israels side. Jeg tror ikke, som mange mener, at dette hænger sammen med, at Israel har været bedre i stand til at føre sin sag frem i den vestlige verden. Jeg tror, det først og fremmest hænger sammen med beklemmende og triste udtalelser fra arabisk side, der gik ud på, at man ønskede at smide israelerne i Middelhavet, man ønskede at fordrive dem. Danskerne erkender, at her står et lille folk på 2½ million indbyggere med ryggen mod muren og kæmper for sin eksistens midt i et overmægtigt fjendsk folkehav, og jeg tror, det er danskernes fornemmelse af, at man skal holde

med den, der er dårligst stillet, som slår igennem her.

Men der har også i den seneste tid været en udvikling i gang i Det mellemste Østen. Der har ikke blot været en udvikling på det militære område, der synes at pege henimod en genoptagelse af regelrette, omfattende krigshandlinger, hvis de ikke bliver bragt til standsning, men der har også været politiske kræfter i gang. Jeg tænker på kong Hussein af Jordan, der, som vi ved, igennem år har forsøgt at fremme en mildnende politik fra arabisk side. Der har ligeledes i den allersidste tid lydt udtalelser fra præsident Nassers side, som, når man afklæder dem det drastiske ordvalg og overdrivelserne, i deres politiske kerne synes at være udtryk for hans erkendelse af, at der må tilstræbes en politisk løsning. Jeg kan sådan set godt forstå, at Nasser kan forfalde til disse vældige ordgyderier, for han er utvivlsomt stillet over for et hårdt indrepolitisk pres, som han i øvrigt selv har været med til at fremkalde.

Jeg ville altså gerne høre, hvordan udenrigsministeren vurderer den allersidste udvikling i den mellemøstlige konflikt, herunder den politiske side af den mellemøstlige konflikt.

Vender vi os til den europæiske politik, er vi helt enige i vurderingen af den aktive vesttyske afspændingspolitik over for Østeuropa. Det kan kun være en dansk interesse at støtte denne politik, hvor vi har mulighed for det, også med hensyn til en forbedring af forholdet til Østtyskland. Vi må naturligvis igen her erkende, at man fra vesttysk side skal gå forsigtigt frem, at vi ikke kan vente pludselige og store resultater. Det bliver en langsom og vanskelig vej at gå, og vi ved, at det støder på indrepolitisk modstand i Vesttyskland. Så meget desto mere nødvendigt er det, at der, sådan som det også kom til udtryk i udenrigsministerens tale — og det vil vi altså gerne tilslutte os — forhåbentlig gives entonigt støtte fra dansk side til forbundskansler Brandts østpolitik, som jeg i virkeligheden vil karakterisere som dristigt.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre én bemærkning om problemet kontrolrådspas. Det er jo et problem, som vi har interesseret os meget for og tidligere har beskæftiget os med her i det høje ting, og ministeren